

ВИЗНАННЯ ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ

Губар А.А., студентка,
Харківський національний технічний університет
сізьського господарства імені Петра Василенка*

Сільськогосподарське товаровиробництво є першочерговим елементом забезпечення харчової і економічної безпеки країни. Асортимент товарної продукції сільськогосподарських підприємств свідчить, що вироблені аграріями товари задовольняють широке коло сировинних потреб підприємств переробного і промислового напрямів, а тому можна стверджувати, що сільське господарство є основою функціонування економіки країни.

Виробничі та технологічні особливості сільськогосподарського виробництва зумовлюють формування особливостей в обліку підприємств АПК. Бухгалтерський облік діяльності сільськогосподарських товаровиробників має ряд відмінностей, які не притаманні обліковій роботі будь-якої іншої галузі національної економіки. В першу чергу, це стосується існування такої специфічної групи об'єктів бухгалтерського обліку, як біологічні активи, та наявності особливого різновиду готової продукції – продукції сільськогосподарського виробництва.

Облікове визначення категорії «продукція сільськогосподарського виробництва» і, відповідно, визнання в бухгалтерському обліку активу як продукції сільськогосподарського виробництва на сьогодні має суперечливий і неоднозначний характер. Так, в П(С)БО 30 «Біологічні активи» зазначено, що продукція сільськогосподарського виробництва – це актив, одержаний в результаті відокремлення від біологічного активу, призначений для продажу, переробки або внутрішньогосподарського споживання [2]. Зауважимо, що дане визначення не передбачає критеріїв готовності продукції сільськогосподарського виробництва до продажу, переробки чи внутрішнього споживання. Водночас, в Методичних рекомендаціях з бухгалтерського обліку біологічних активів встановлюється, що первісне визнання сільськогосподарської продукції здійснюється, якщо підприємство набуло право власності на таку продукцію і несе ризики й отримує вигоди від володіння нею; підприємство в подальшому буде

* Науковий керівник – Маренич Т.Г., д.е.н., професор

здійснювати управління та контроль за використанням даної продукції; є впевненість, що підприємство отримас економічні вигоди в майбутньому, пов'язані з використанням продукції; вартість її може бути достовірно визначена. Разом із тим в даних Методичних рекомендаціях зазначено, сільськогосподарська продукція при її відокремленні від біологічного активу перестає бути елементом біологічних активів і визнається як окремий актив [4].

Можна стверджувати, що П(С)БО 30 «Біологічні активи» не надає повного визначення даного поняття, як це здійснено в Методичних рекомендаціях. Отже, продукція сільськогосподарського виробництва – це актив, одержаний в результаті відокремлення від біологічного активу, призначений для продажу, переробки або внутрішньогосподарського споживання, використання якого в майбутньому, як очікується, принесене економічні вигоди. Тобто, за економічною сутністю продукція сільськогосподарського виробництва є готовою продукцією.

Але в П(С)БО 9 «Запаси» готовою продукцією визнається продукція, що виготовлена на підприємстві, в установі, призначена для продажу і відповідає технічним та якісним характеристикам, передбаченим договором або іншим нормативно-правовим актом [1]. Подібне визначення готової продукції знаходиться в Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [3]. Зауважимо, що згідно з даною Інструкцією для обліку й узагальнення інформації про наявність та рух сільськогосподарської продукції використовують рахунок 27 «Продукція сільськогосподарського виробництва», а для узагальнення інформації про наявність та рух готової продукції призначено рахунок 26 «Готова продукція» [3]. У фінансовій звітності, зокрема в ф.№1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» зведені дані за звітний період за рахунком 26 переносяться до додаткової статті «Готова продукція», до якої (згідно з Методичними рекомендаціями щодо заповнення форм фінансової звітності) відносяться запаси виробів на складі, обробка яких закінчена та які пройшли випробування, приймання, укомплектовані згідно з умовами договорів із замовниками і відповідають технічним умовам і стандартам. Продукція, яка не відповідає наведеним вимогам (крім браку), та роботи, які не прийняті замовником, відображаються у складі незавершеного виробництва [5]. Мова йдеться про готову продукцію промислового виробництва, облік якої ведеться на рахунку 26 та відповідно до П(С)БО 9, а не про продукцію

сільськогосподарського виробництва, що обліковується на рахунок 27 та відповідно до П(С)БО 30.

З одного боку, продукція сільськогосподарського виробництва дійсно є готовою продукцією, так як вартість її може бути достовірно визначена та існує ймовірність отримання економічних вигод у разі її використання, і тому більшість підприємств АПК відображають інформацію про сільськогосподарську продукцію у балансі за додатковою статтею «Готова продукція». Але, з іншого боку, як нами вже зазначалось, сільськогосподарська діяльність – це особливий різновид господарювання, і тому бухгалтерський облік активів, капіталу і зобов'язань підприємств АПК має свої особливості. Враховуючи специфічні характеристики виробленої аграріями продукції, в бухгалтерському обліку на сьогодні розроблено П(С)БО 30 «Біологічні активи», який стосується в тому числі продукції сільськогосподарського виробництва, та виділено окремий рахунок 27 «Продукція сільськогосподарського виробництва». Але чомусь у чинній формі Балансу (Звіту про фінансовий стан) не передбачено додаткової статті «Продукція сільськогосподарського виробництва». Більш того, у Методичних рекомендаціях щодо заповнення форм фінансової звітності відсутня будь-яка інформація щодо порядку відображення даних з рахунком 27 у фінансових звітах. Ми вважаємо це суттєвим недоліком. Урегулювання спірних питань щодо визнання продукції сільськогосподарського виробництва не має обмежуватись виключно П(С)БО 30, Методичними рекомендаціями щодо бухгалтерського обліку біологічних активів та Інструкцією щодо застосування Плану рахунків. Тому, на нашу думку, у фінансовій звітності має бути окрема додаткова стаття «Продукція сільськогосподарського виробництва», відображення інформації за якою здійснювалося б на основі даних за рахунком 27 «Продукція сільськогосподарського виробництва», який, в свою чергу, враховує більшість особливостей бухгалтерського обліку діяльності сільськогосподарських товаровиробників.

Література.

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затв. Наказом МФУ від 20.10.1999 №246 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи», затв. Наказом МФУ від 31.01.1999 №87 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05>

3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затв. Наказом МФУ від 30.11.1999 №291 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99/page>

4. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів, затв. Наказом МФУ від 29.12.2006 № 1315 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dtkk.com.ua/show/2cid04673.html>

5. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затв. МФУ від 28.03.2013 №433 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=382859&cat_id=293536

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПТАХІВНИЦТВА В УКРАЇНІ

Губська А.С., студентка,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

Агропродовольчий комплекс України, на сучасному етапі являє собою складну систему взаємопов'язаних і доповнюючих одна одну галузей економіки. В складних умовах господарювання, особливо при фінансовій кризі, важливим є визначення напрямку розвитку вітчизняного аграрного виробництва. Підвищення рівня продовольчої безпеки держави на основі нарощування виробництва продуктів харчування, поліпшення їх якості та збалансованості за поживними елементами, а також забезпечення захисту інтересів вітчизняного виробника є стратегічним пріоритетом соціального та економічного розвитку України в сучасних умовах. В зв'язку з ситуацією, яка склалася на ринку та з подорожчанням основних видів, зокрема, продукції тваринництва (свинини, яловичини), перехід населення нашої країни на більш дешеві її види, а саме продукцію птахівництва, є цілком закономірним, що й зумовлює перспективи активізації розвитку відповідних галузевих напрямів.

Птахівництво – це галузь сільськогосподарського виробництва, основним завданням якої є розведення, вирощування, утримання, годівля птиці, застосування механізації, автоматизації, проведення

* Науковий керівник – Крутько М.А., к.е.н, викладач